

23 באוקטובר 2023

הריבית ללא שינוי ומסתמן שלא צפויה לרדת בקרוב

- הועדה המוניתרית הותירה את הריבית ללא שינוי, ונראה כי הורדת ריבית לא צפויה בקרוב.
- בנק ישראל יפעל בשוק המט"ח ככל שיידרש, ואם יהיה צורך גם בשווקים נוספים.
- מתווה הסיוע עליו הכריז בנק ישראל, שווה ערך לדברי הנגיד, להורדת ריבית לאוכלוסיות הרלוונטיות.
- כאשר פרמיית הסיכון תרד ונגיע לשלבי התאוששות, תישקל הורדת ריבית כתמיכה במשק.
- על הממשלה לנקוט במדיניות פיסקאלית אחראית, כיוון שמדובר באירוע מקומי, והשווקים עשויים שלא לגלות סובלנות.
- להערכת חטיבת המחקר, המלחמה תגרע 0.5-1.0 נקודת אחוז מצמיחת התוצר בכל אחת מהשנים 2023 ו-2024.

בהתאם לציפיות, הועדה המוניתרית החליטה להותיר את הריבית ללא שינוי. בהודעה ובדברי הנגיד, הודגשה העובדה כי המדיניות המוניתרית מתמקדת בייצוב השווקים ובהפחתת אי הוודאות. לפיכך, תוואי הריבית והפעלת כלים מוניתריים נוספים יקבעו בהתאם למטרה זו ולהתפתחות המלחמה ולנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה. זאת על-מנת להמשיך ולתמוך ביציבות השווקים ובהשגת יעדי המדיניות ובצרכי המשק.

בהודעת הועדה המוניתרית, כמו גם בנאום הנגיד ובמענה על שאלות העיתונאים, מודגשות מספר נקודות מרכזיות:

- **הסיכון המרכזי לאינפלציה בישראל** בתשעת החודשים האחרונים, וכעת ביתר שאת, הוא **פיחות השקל**. לדברי הנגיד, גם אם קיימת ירידה מסוימת בתמסורת בין השקל לאינפלציה, עדיין היא קיימת.
- **בנק ישראל מוטרד מפיחות השקל ומהעליה בפרמיית הסיכון של מדינת ישראל**. לפיכך, ובשל הדאגה ליציבות הפיננסית, בחר להתערב בשוק המט"ח. במקביל, פעל לטיפול באוכלוסיות הרלוונטיות באמצעות סיוע נקודתי למשקי בית ולעסקים באמצעות מתווה ההקלות עליו הכריז לא מכבר. לדברי הנגיד, סיוע זה שווה ערך להורדת ריבית עבור אוכלוסיות אלו.
- **לבנק ישראל יש מחסנית גדולה של מט"ח**, ובנק ישראל יעשה בה שימוש ככל שיהיה צורך. לדברי הנגיד, להתערבות בנק ישראל בשוק המט"ח השפעה רוחבית גם על יתר השווקים, כאשר הקצב בו פועל הבנק הינו סביר (היקף ההתערבות לחודש אוקטובר יפורסם ב-7/11). בנוסף, יש לבנק ישראל את הכלים לפעול בשווקים נוספים בעת הצורך.
- **כל עוד יש לחצים על שער החליפין ופרמיית הסיכון של מדינת ישראל לא יורדת**, יבחר בנק ישראל שלא להוריד ריבית. עם זאת, ככל שהדברים יתבהרו ונגיע לשלבים של התאוששות, אזי יהיה מקום לפעול באמצעות הורדת ריבית כתמיכה במשק.

- ובפניה לממשלה, אומר הנגיד, כי חשוב להמשיך ולנהל מדיניות פיסקאלית אחראית, ולשדר זאת לשווקים, שעוקבים היום יותר מתמיד אחר הפעילות בישראל. על הממשלה להציג מחויבותה לאחריות פיסקלית באמצעות מאמץ לצמצום הוצאות שהפכו לפחות נחוצות כעת, והפעלת תכניות סיוע מידתיות. בנוסף, בטרם יוצרים "קופסת מלחמה", יש למצות את מה שיש בתקציב כולל ההתאמות הנדרשות. הנגיד הדגיש, כי בניגוד להתמודדות בתקופת הקורונה, התמודדות המשק הישראלי עם המלחמה הנוכחית הינה אירוע מקומי, ולכן התייחסות השווקים להתנהלות התקציבית עלולה להיות פחות סובלנית.

להערכת חטיבת המחקר, המלחמה תגרע 0.5-1.0 נקודת אחוז מצמיחת התוצר בכל אחת מהשנים 2023 ו-2024. זאת על בסיס ההנחה שהמלחמה תתרכז בדרום במהלך הרבעון האחרון של השנה. בתרחיש זה צפויה צמיחה של 2.3% השנה, ו-2.8% ב-2024, והאבטלה צפויה לעלות במתינות.

האינפלציה בשנה הקרובה (4 הרבעונים שמסתיימים ב-Q3/24) תעמוד על 2.9%, ו-2.5% ב-2024. בנוסף, צפויה ריבית בנק ישראל לעמוד ברבעון השלישי של 2024 על רמה ממוצעת של 4%-4.25%.

הסקירה הוכנה על ידי מחלקת מאקרו כלכלה, בנק דיסקונט

מנהלת המחלקה: נירה שמיר, כלכלנית ראשית, nira.shamir@dbank.co.il

הערות ואזהרות כלליות מטעם בנק דיסקונט לישראל בע"מ:

הניתוח הכלול בסקירה זו הינו למטרת אינפורמציה בלבד ואין לראות בו המלצה, תחליף לייעוץ אישי המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל לקוח או הזמנה לייעוץ כאמור או הצעה להחזיק/לקנות/למכור ני"ע או נכסים פיננסיים או התחייבות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לייעוץ ללקוחותיו בהתאם לאמור בו. הניתוח מתפרסם בהתבסס, בין היתר, על נתונים ומידע גלויים לציבור שהונחו כמהימנים מבלי שבדקו עצמאית, העשויים להיות חסרים, בלתי מדויקים, בלתי מעודכנים ואינם מתיימרים להוות ניתוח מלא של כלל הנושאים המפורטים בה או להחליף את שיקול דעתו העצמאי של הקורא. הדעות המובאות בסקירה מייצגות את עמדת מחבריה והן אינן זהות בהכרח לעמדת יועצי ההשקעות בבנק. הדעות האמורות נכונות ליום פרסומן לראשונה והן יכולות להשתנות בכל עת ללא הצורך בהודעה מוקדמת. הניתוח מופץ כחלק מתפוצה רחבה, וגם אם במסגרת תפוצה רחבה זו, הוא מגיע אליך אישית באמצעות הדוא"ל או בכל דרך או מדיה אחרת, אין לראות בו משום ניתוח או סקירה המותאמים לצרכיך ולנתונים האישיים שלך, לא מבחינת תוכן הניתוח, לא מבחינת סוגי הני"ע והנכסים הפיננסיים הנזכרים בו, ככל שיהיו ולא מכל בחינה אחרת. עשוי להיות למחברי הסקירה ו/או לבנק עניין אישי בנושא הסקירה. הבנק וכל חברה קשורה אליו ו/או בעלי מניותיו ו/או עובדיו ו/או מי מטעמו אינם לא יהיו אחראים לכל אי דיוק, שגיאה או כל פגם אחר בסקירה זו, לרבות ביחס לנתונים ו/או לכל נזק, ישיר או עקיף, שייגרם, אם ייגרם, כתוצאה מהסתמכות על סקירה זו, ואינם יכולים לערוב או להיות אחראים למהימנות המידע המפורט. אין להפיץ, להעתיק, לפרסם או לעשות כל שימוש אחר בסקירה זו ללא אישור הבנק מראש ובכתב. העברת הסקירה ופרסומה במלואה או בחלקה, ללא קבלת אישור הבנק כאמור לעיל הינה אסורה בהחלט. הבנק ו/או חברות הבנות שלו ו/או החברות הקשורות עוסקות, בין היתר בניהול תיקי השקעות, מסחר בניירות ערך, ביצוע עסקאות בבורסה ובפעילות בנקאית לסוגיה, ועשויים להחזיק ו/או לבצע, בין היתר, עסקאות בנייר הערך ו/או נכסים פיננסיים הנזכרים בסקירה זו, ככל שנזכרים, בהתאם או שלא בהתאם לאמור בה. תיתכן אפשרות שבסקירה נפלו שיבושי הגהה, ניסוח, טעויות, אי דיוקים וכו' למרות שהבנק נוקט באמצעים ככל יכולתו למונעם. השימוש באינטרנט חשוף לתקלות וסיכונים הטבעיים ברשת האינטרנט ובמערכות ממוחשבות על אף שהבנק נוקט בכל האמצעים הסבירים למניעת תקלות וסיכונים, כאמור. לפיכך לא ישא הבנק באחריות לנזק ו/או הפסד ו/או הוצאה ו/או תוצאה שנגרמה כתוצאה משיבוש ו/או הפסקה בקווי התקשורת ו/או בהעברת הנתונים ככל שאלו נגרמו מתקלות שאינן בשליטת הבנק ושהבנק לא יכול היה למונען במאמץ סביר.